

ความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สุมาลี สมภาค\*

---

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

---

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์นั้นต้องเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ฉะนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานศึกษา โดย การดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นให้มีความพร้อมและมีศักยภาพตามวัย

ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นตั้งแต่แรกเกิดจนตาย ซึ่งประชากรปฐมวัย (แรกเกิด – 5 ปี) นับได้ว่าเป็นวัยพึ่งพิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ (setting) ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 5) มีนโยบายพัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0-5 ปี ทุกคนอย่างมีคุณภาพ เต็มศักยภาพมีครอบครัวเป็นแกนหลักและผู้มีหน้าที่ดูแลเด็กและทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการและสิ่งแวดล้อมที่ดีเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการพัฒนาเด็กตามวัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและได้มาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในกาดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. 2553 : 2)

การจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ต้องเป็นการศึกษาเพื่ออบรมเลี้ยงดูบนพื้นฐานที่ตอบสนองความต้องการของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ที่ต้องการความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจและความจำเป็นที่ต้องการได้รับการพัฒนาทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน ประสบการณ์ที่จัดให้เด็กปฐมวัยจะเป็นประสบการณ์ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิด กระบวนการการเรียนรู้และมีความสุขกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างบ้าน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นพลเมือง และพลโลกที่มีคุณภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ,2552)

สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบ ปัญหาด้านต่างๆ คือ การจัดประสบการณ์แก่เด็ก ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก อย่างจริงจัง ด้านบุคลากรพบว่าครูพี่เลี้ยง ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัยและวุฒิการศึกษาที่จบไม่ตรงหลักสูตรสายการสอนด้านปฐมวัย ด้านงบประมาณยังขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียน การสอน เครื่องเล่นสนามเด็กเล่นบางแห่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการสำหรับเด็ก ด้านการมีส่วนร่วมของครูผู้ดูแลเด็กที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งในเรื่องของการสร้างเครือข่าย ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย การเข้าถึงชุมชนที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและสังคมใน บริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มี ต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้บริหาร ครู และเด็กปฐมวัย ในการวางแผนการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ให้ได้รับการพัฒนาสู่ มาตรฐานที่ดียิ่งขึ้นมีมาตรฐานการดำเนินงานเดียวกัน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และ ความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในอนาคต

## จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

#### สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้ดูแลเด็กที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

2. ครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

#### ขอบเขตการวิจัย

**ประชากร** ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 145 คน

**กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 103 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเคร์จีซีและมอร์แกน

**ตัวแปร** ที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แยกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วม 2) ด้านการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวางแผนพัฒนาส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไข

กระบวนการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบบ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ คือ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานพัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะเป็นตัวเลขแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าที ( $t$ )

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

### ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็นข้อๆได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงโดยมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี ตามลำดับ

2. ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีเพศต่างกันต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ในขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และ ด้านการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ในขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมพบว่าครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ในขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมมากกว่าครูที่มี

ประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน พบว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มากกว่าครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ในขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และโดยภาพรวมพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ในขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี

### อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย สืบเนื่องจาก ครูผู้ดูแลเด็กที่ได้รับการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้ง หลายท่านเป็นผู้ที่ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย จึงทำให้การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ดีเท่าที่ควร ขาดประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องช่วยกันทั้งด้านการสนับสนุน ด้านงบประมาณ อย่างเพียงพอในการดำเนินการการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกัสนสร สว่างโคตร (2553) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมมีการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของขวัญใจ สุครัก (2553, น. 98) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ตามทัศนะของนายกอบต. ผอ.กองการศึกษา/หน.ส่วนการศึกษา/นอช.ศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการด้านการศึกษาในระดับปฐมวัย มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพราะเวลาว่างระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ตรงกัน อีกทั้งผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพรับจ้างจึงทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัวในช่วงเวลาวันทำงานปกติ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ สุรพล วงศ์สรรสกร (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนมีปัจจัยมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ซึ่งให้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเตรียมความพร้อมของเด็กและชักชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารและช่วยเหลือในระหว่างดำเนินการและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา กิจเจริญและคณะ (2555) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามรายด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานที่พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย มีความจำเป็นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในกระบวนการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการส่งเสริมการศึกษาต่อในสาขาการศึกษาปฐมวัย ร่วมเป็นคณะกรรมการในการสร้างเครือข่ายในระดับตำบล อำเภอและจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งในการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าวครูผู้ดูแลเด็กยังขาดทักษะและกระบวนการต่างๆในการสร้างเครือข่าย สืบเนื่องจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณในการเข้าร่วมประชุม/การสร้างเครือข่ายในระดับต่าง ๆ น้อย ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อจำนวนครูผู้ดูแลเด็ก และในส่วนของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในระดับจังหวัดมีการจัดโครงการในส่วนของการสร้างเครือข่ายยังน้อย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ จิราวุฒิสีมารักษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายและเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, เครือศรี วิเศษสุวรรณภูมิ และอนุศักดิ์ ตั้งปณิธานวัฒน์ (2553, น.27) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่องการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3 ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก การสร้างบรรยากาศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ยังไม่ได้มาตรฐานตามแบบมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ยังมีการจัดเวรการดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่อาคารเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ผู้ดูแลเด็กขาดการใส่ใจในเรื่องเหล่านี้ และขาดการประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเอง ทำให้การบริหารจัดการและการดำเนินงานในเรื่องต่างๆไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ จรรยา ชินสี (2552) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าด้านอาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐาน ห้องเรียนมีขนาดคับแคบไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารุณี ภาชนนท์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดสภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมือนที่บ้าน มีความสะอาดเรียบร้อย ได้รับการดูแลอย่างดี มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและมีความปลอดภัย และมีความแตกต่างจากผลการศึกษาของ

1.4 ครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่จัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย แต่ครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนเท่าที่ควรจึงทำให้ผู้ปกครองและชุมชนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ไม่ได้รับรู้ถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการบริหารงานในด้านต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนน้อย ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สุรพล วงศ์สรรคกร (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนมีปัจจัยมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ชี้นำให้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่ง

มุ่งเน้นการพัฒนาการเตรียมความพร้อมของเด็กและชักชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหาร และช่วยเหลือในระหว่างการดำเนินการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทิดศักดิ์ จันเสวี (2549) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้เหตุผล ว่าไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนเพราะต้องไปทำงาน นอกบ้านและถ้ามีวันหยุดก็จะไม่ตรงกับเวลาเปิดเรียนและบางครั้งถ้าโรงเรียนมีธุระและ ผู้ปกครองบางท่านมีความเห็นว่าเนื่องจากผู้ปกครองมีความรู้ น้อยและฐานะยากจนจึงทำ ให้ไม่มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนให้ดีเท่าที่ควร

2. จากการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัด บุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ พบว่าครูผู้ดูแลเด็กที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดการ เรียนการสอนตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากรที่เกี่ยวข้องใน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ได้แก่ นายกฯ และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนบุคลากร ซึ่งทำ หน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาทิ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบ อาหาร และผู้ทำความสะอาด เป็นต้น โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีคุณสมบัติ บบพาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานให้การศึกษาและพัฒนากิจการสำหรับเด็ก ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้วยความเหมาะสม และเป็นไปตามความต้องการของ ท้องถิ่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนันทิชา ชูเชื้อ (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาและ เปรียบเทียบการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย และ กรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และ เจ้าหน้าที่กองการศึกษา สังกัดเทศบาลเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ มีสถานภาพส่วนบุคคลทั้ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่

เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.จากการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากอาจเพราะครูผู้ดูแลเด็กที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก่อนหรือประสบการณ์การทำงานน้อยจะมีความคิดเห็นในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างจากครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (9) บัญญัติให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2552 บัญญัติมาตรา 67 (5) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552) ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งต้องเร่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ได้ครูผู้ดูแลเด็กที่มาจากการแต่งตั้งหรือการบรรจุแต่งตั้งที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามสายงาน มาดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

## ข้อเสนอแนะ

### 1.ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรให้การสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเพียงพอเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา

1.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กร่วมเป็นคณะกรรมการในการสร้างเครือข่ายในระดับอำเภอในการเสริมสร้างพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กมีเครือข่ายเพื่อการส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาพร้อมกับเครือข่ายในการเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย

1.3 อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรปรับปรุงให้มีสภาพที่แข็งแรง มั่นคง ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นและควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดของอาคารสถานที่ให้ สะอาดปลอดภัยทุกวันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการส่ง บุตรหลานที่มีอายุก่อนเกณฑ์เข้ามาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4 ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานตาม มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กและองค์การบริหารส่วนตำบล

## 2.ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ศึกษารูปแบบในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบ รูปแบบการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับรูปแบบ การบริหารงานโรงเรียนสังกัดสพฐ.

2.2 ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย จังหวัด บุรีรัมย์